

**АСПЕКТИ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОГО ПАРТНЕРСТВА В
СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ**

Аналіз наукових публікацій, дисертаційних досліджень і досвіду роботи свідчить про те, що на сьогодні не існує ефективно функціонуючої системи соціального партнерства в професійній освіті. Існують лише поодинокі приклади успішного партнерства професійно-технічних навчальних закладів окремих регіонів (Дніпропетровської, Київської, Львівської, Сумської, Харківської, Хмельницької областей) [3,4].

У зв'язку з економічними перетвореннями, що відбуваються в Україні, появою нових ринків праці та освітніх послуг, підвищенням вимог до якості підготовки фахівців змінилася система пріоритетів і стратегій підготовки кадрів. Обов'язковою стала орієнтація професійної освіти на задоволення потреб ринку праці, запитів роботодавців, відкриття нових професій спеціальностей. Все це зумовило необхідність реформування системи професійно-технічної освіти. Пошук нових підходів до реформування професійно-технічної освіти, здійснюваний на основі консолідації зусиль усіх зацікавлених сторін, актуалізує проблему створення системи соціального партнерства [1,5].

Слід зазначити, що поняття «партнерство» сформувалося після Другої світової війни у результаті подолання наслідків тоталітаризму в країнах Західної Європи. Передусім партнерство трактувалося як політика компромісу та ідеологічна основа економічної політики соціал-демократичних урядів. Розруха, зубожіння більшості населення, соціальний та політичний антагонізм класів не сприяли соціальному партнерству. «Холодна війна», що почалася, створювала морально-політичне тло, яке змушувало шукати вихід з важкої соціальної конфронтації. На зміну конфронтації поступово прийшло змагання,

а потім і партнерство сторін [2,6,7].

Однак, в нових умовах соціальне партнерство наповнюється новим змістом, набуває нових форм і механізмів свого існування. Ті зміни, яких сьогодні зазнає економіка України, позначаються і на такому феномені, як соціальне партнерство. Перехід України від економіки індустріального типу до, так званої, інформаційної економіки обов'язково спричиняє зміну ролі робітника в процесі виробництва. Адже завдяки комп'ютеризації і автоматизації зменшується частка простої праці, а складної, творчої – збільшується [3,8].

За таких умов майже неможливо примушувати працівника до високоефективної праці, його треба заохочувати. Цього можна досягти у різний спосіб. Як свідчить досвід Західної Європи, Японії, це заохочення ефективно здійснюється шляхом залучення працівників до участі в управлінні, в основі якого лежить соціальне партнерство, яке виступає складовим елементом суспільного життя [9,3].

Оскільки соціальне партнерство спрямоване на залучення працівників до участі в управлінні, укладання систем угод і колективних договорів, регулювання соціально-трудових відносин, то головним завданням його слід вважати посилення мотивації до праці для забезпечення високих результатів роботи як необхідної умови якості життя [3,4,8].

Висновок, за своїм функціональним призначенням, механізмом і формою соціальне партнерство – це нова система суспільних відносин, яка базується на демократичних принципах взаємодії і співпраці всіх зацікавлених і об'єднаних єдиною метою суб'єктів. Формування нової мотиваційної поведінки суб'єктів суспільних відносин, яка відповідає вимогам конкурентного ринку, є пріоритетним напрямом становлення соціального партнерства в системі професійно-технічної освіти. Повною мірою поділяючи точку зору щодо необхідності вивчення зовнішніх факторів та їх впливу на будь-яку організаційну структуру, маємо звернути увагу на існування двох важливих стратегій, в рамках яких можна діяти, зіткнувшись із несприятливими умовами зовнішнього середовища [3,4,6].

Список використаної літератури

1. Створення соціального партнерства у сфері професійно-технічної освіти (методичні рекомендації)/Щербак Л.В. – К.: Геопринт, 2008.- 45с.
2. Глосарій основних термінів професійної освіти і навчання / Упоряд. Т. М. Десятов ; за заг. ред. Н. Г. Николо. – К.: АртЕк, 2009. – 192 с.
3. Крушельницька О.В. Управління персоналом : навч. посібн. / О.В. Крушельницька, Д.П. Мельничук. – К.: Конфер, 2008. – 292 с.
4. Практика соціального партнерства в сфері професійного освіти і навчання (ПОО) в країнах ЄС. – 2008. – 196 с.
5. Радкевич В. Принципи модернізації професійно-технічної освіти [Електронний ресурс] В. Радкевич. – Режим доступу: <http://www.ipto.kiev.ua/modernizaciya/2011_1_1.pdf>.
6. Енциклопедія освіти АПН України; гол. ред. В. Г. Кремень. – К.: Юрінком Інтер, 2008.
7. Жданенко С. Б. Партнерська взаємодія у процесі становлення громадянського суспільства (соціально-філософський аналіз) : автореф. дис. канд. філос. наук : С. Б. Жданенко; Харків. військ. ун-т. – Х., 2009. – 16 с.
8. Ніколаєнко С. Інноваційний розвиток профтехосвіти / С. Ніколаєнко Професійно-технічна освіта. – 2007. – № 3. – С. 5 – 7.
9. Гаврилюк О. Сучасні технології навчання – оновлення освітнього процесу в профтехучилищі , О. Гаврилюк, Рідна шк. – 2010. – № 12. – С. 32-35.